

Projev prezidenta republiky při návštěvě 25. schůze Senátu Parlamentu ČR

19.6.2024 - Petr Pavel | Správa Pražského hradu

Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, páni senátoři, vážení kandidáti, dámy a pánové, chci vás dnes požádat o vyslovení souhlasu se jmenováním dalších dvou kandidátů na místa soudců Ústavního soudu uvolněná v posledních dnech. Jsou jimi, jak bylo již řečeno, dr. Tomáš Langášek a prof. Jiří Příbáš.

Doktora Langáška jsem vybral z několika důvodů. Prvním je jeho bohatá a velmi relevantní právní praxe, v níž se mísí zkušenost z Kanceláře veřejného ochránce práv, Ústavního soudu, Nejvyššího správního soudu a Benátské komise jako expertní platformy Rady Evropy pro podporu a rozvoj demokracie a právního státu. Druhým důvodem je jeho odborný profil. V něm hrají stěžejní roli ústavní a správní právo. Na Nejvyšším správním soudu po léta působí i jako předseda specializovaného senátu pro věci voleb a politických stran, tedy agendy blízké té, které se věnuje i Ústavní soud. Součástí jeho odborného profilu je i publikační činnost, zejména jeho role při vzniku komentářů k Ústavě a Listině základních práv a svobod. Vedle toho se soustředí také na historii československého ústavního soudnictví. Třetím důvodem je jeho zkušenost z odborných a organizačních pozic v aparátu Ústavního soudu. Jako jeho generální sekretář se zásadním způsobem zasloužil o vytvoření informačního systému NALUS, bez kterého si už dnes činnost Ústavního soudu těžko představíme. Díky této své profesní minulosti zná dokonale prostředí i judikaturu Ústavního soudu. Spolu se soudci Svatoněm a Kühnem, kteří bývali asistenty ústavních soudců, tak i Tomáš Langášek posílí kontinuitu a institucionální paměť Ústavního soudu. Konečně posledním důvodem byla snaha vyjít vstříc poptávce části Senátu po konzervativním kandidátovi. A přesto, že si pod pojmem konzervativní představíme každý něco jiného, zdá se mi, že v kulturních nebo sociálních otázkách stejně jako v přístupu k právu je Tomáš Langášek konzervativcem tradičním, což je zřejmé z jeho profesního i soukromého života. Jako takový jistě do mozaiky Ústavního soudu patří.

K výběru Jiřího Příbáše jsem měl taktéž několik důvodů. Zaprvé, Jiří Příbáš přináší velmi odlišnou, ale pro Ústavní soud mimořádně prospěšnou kompetenci. Ze všech mých nominantů je právníkem v tom nejuniverzálnějším slova smyslu. Je právním filozofem a sociologem práva. Nenahlíží na právo jen skrze jednu konkrétní specializaci, ale vidí ho z právně teoretického nadhledu umocněného profesní zkušeností z jiných právních soustav. K rozhodování Ústavního soudu by tam měl přinést celostní přístup, a nikoliv pouze zaměření se na určitý detail, při kterém nezřídka pro jednotlivé stromy nejsme schopni vidět celý les. Jiří Příbáš má kromě výuky na pražské právnické fakultě za sebou více než dvě desítky let působení ve Velké Británii. Dále nespočet pracovních pobytů a hostování na špičkových zahraničních institucích, které se zabývají právní filozofií, ústavní a politickou teorií, právní sociologií, ale i evropským právem. Druhým důvodem je tak jednoznačně jeho zcela mimořádný mezinárodní profil. Je respektovaným právním odborníkem v mnoha zemích s velmi různorodým právním prostředím. A to nikoli jen německým, jak je u nás obvyklé, ale i anglosaským nebo románským. Nikdy přitom však neztratil intenzivní kontakt s Českou republikou, o čemž svědčí i jeho přednášky, besedy, články a knihy. Jeho činnost i jeho texty byly vícekrát oceněny. Jsem přesvědčen, že jeho intenzivní napojení na mezinárodní právní diskuze odrážející proměny společnosti, politiky, demokracie právního státu i role soudů bude pro Ústavní soud velmi cenným přínosem. Jeho schopnost podívat se na náš právní systém nejen zevnitř, ale i z venku jistě bude cenným příspěvkem k rozhodování Ústavního soudu. Díky svému širokému odbornému a kulturnímu záběru, přemýšlivosti a občanskému angažmá se stal také předním veřejným intelektuálem. Získal

tím jistě mnoho příznivců, ale také těch, kterých se někdy některým svým komentářem mohl dotknul. Nikdy se však nebál opustit bezpečí akademické pracovny a jít do osobního diskomfortu veřejně a formulovat postoje i kritické názory. Přitom však osvědčil svou názorovou nezávislost a schopnost poctivě a kriticky nahlédnout cokoli a kohokoli bez ohledu na vlastní osobní vazby. A tato jeho nestrannost je pro mě posledním a velmi důležitým důvodem, proč jsem se rozhodnul nominovat právě Jiřího Příbáně.

Pokud tedy dnes vyslovíte se jmenováním obou nominantů souhlas, budeme mít za sebou jmenování deseti nových soudců, tedy dvou třetin celého Ústavního soudu. Naše společná práce tím ale ještě nebude u konce. Oba dnešní kandidáti mají za sebou slyšení v senátních výborech, měli jste možnost s nimi diskutovat v senátorských klubech, takže o nich už jistě mnohé víte. Nikdo z nás ale nikdy nebude přesně vědět, jak budou a co budou rozhodovat. Ale je to tak rozhodně správně. Musíme spoléhat především na osobní integritu kandidátů, jejich vysokou odbornou kompetenci i schopnost pozorně naslouchat právním názorům svých kolegů soudců, odborných spolupracovníků, ale i dalších za zdmi Ústavního soudu. Jsem přesvědčen, že Tomáš Langášek i Jiří Příbán takovými soudci budou.

Děkuji Vám

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/verejna-vystoupeni-a-rozhovory/projev-pr-ezidenta-republiky-pri-navsteve-25.-schuze-senatu-parlamentu-cr-17952>